

Posudek vedoucího na diplomovou práci

Karolíny Šípalové

Rituální čistota v judaismu.

Karolína Šípalová se ve své předložené diplomové práci věnuje složitému tématu rituální čistoty v judaismu. Aby mohla tuto práci zpracovat, musela nejen prostudovat řadu publikací, převážně cizojazyčných, které se konkrétně či obecněji věnují z různých aspektů problematice rituální nečistoty, očisty a čistoty v rabínském judaismu. Předložená práce je logicky rozčleněna do tří velkých celků, z nichž první se zabývá rituálním ponořováním, druhý omývání rukou a konečně třetí tzv. kašrutem, tzn. předpisy o jídle. Každému z těchto celků je předeslán výklad základních termínů a uvedení do probírané tematiky.

Připomínky.

Vzhledem k tomu, že si autorka jako cíl práce zvolila zjištění: nakolik mají zákony týkající se rituální čistoty v rámci současné ortodoxní praxe oporu v Tóře, bylo by nutné zabývat se v rámci předložené práce termíny *de-orajta* a *de-rabanan*. V souvislosti s termínem *de-orajta* i problémem co je v halachickém systému považováno za biblické ustanovení a co není a v rámci *de-rabanan* i termíny *gezerot* a *takanot*. Na základě těchto termínů by pak mohla autorka úspěšně řešit i cíl, který si stanovila. Výsledky řešení podané v závěru nejsou zcela dostačující. Řešení výše zmíněného cíle práce je však velmi obtížné a spadá spíše do problematiky řešené rigorosními nebo disertačními pracemi.

Moje další zásadní připomínka je následující: v poznámkách je citována řada rabínských textů, které však nejsou uváděny v seznamu používané literatury. Z formulace poznámek není zcela jasné, zda uvedené citace jsou převzaty přímo z pramenů v původním znění, nebo z překladů těchto pramenů, či pouze převzaty ze sekundární literatury. Toto by mělo být v práci jasně uvedeno.

V práci by měla být uvedena krátká charakteristika citovaných rabínských spisů a jejich autorů. Nelze je uvádět pouze tradičními zkratkami jako např. Rema, Rašba, Rambam a pod.

Stejně tak by bylo vhodné připojit k práci soupis nejdůležitějších termínů s krátkými vysvětlivkami.

Nepovažuji za příliš vhodné přepisy určitých hebrejských výrazů bez vyznačení tzv. rázu tam, kde se uprostřed slova, případně na konci, vyskytují konsonanty alef nebo ajin: viz např. často používaný termín tuma – měl by být tum'a, baal – ba'al, maaser – ma'aser apod. Determinant ha- (he-) by měl být oddělován od determinovaného výrazu pomlčkou: ha-Šem a pod.

V práci se vyskytují i některé drobné chyby, např. není mi jasné spojení svatost – bitul; jako plurál od subst. mikve nelze uvádět mikves bez poznámky, že se jedná o jidiš ekvivalent. Cara'at na s. 10 je vyloženo jako tělesné výtoky, na s. 16 jako malomocenství, gematrie tetragramatonu není 151, ale 26 a bylo by možno uvádět některé další příklady.

Hodnocení.

Z předložené práce zcela jasně vyplývá, že její autorka věnovala zpracování tématu značnou pozornost. Práce je logicky strukturována, nikde se neodchyluje od zadaného tématu. Za velmi cenné považuji skutečnost, že autorka se nezabývá pouze technickými popisy procesů nařizovaných množstvím halachických ustanovení, ale že přináší i řadu tradičních náboženských výkladů – např. takové, které se týkají mikve (s.13-14). Autorka též prokázala svou schopnost tvůrčím způsobem pracovat s cizojazyčnou literaturou a proniknout do často nesnadného významu různých ustanovení a tradičních rabínských výkladů. Také po formální stránce obsahuje předložená práce všechny náležitosti požadované na diplomových pracích.

Z důvodu výše uvedených připomínek navrhuji hodnotit práci Karoliny Šípalové jako velmi dobrou.

V Praze dne 5. května 2010

Doc. PhDr. Bedřich Nosek CSc